

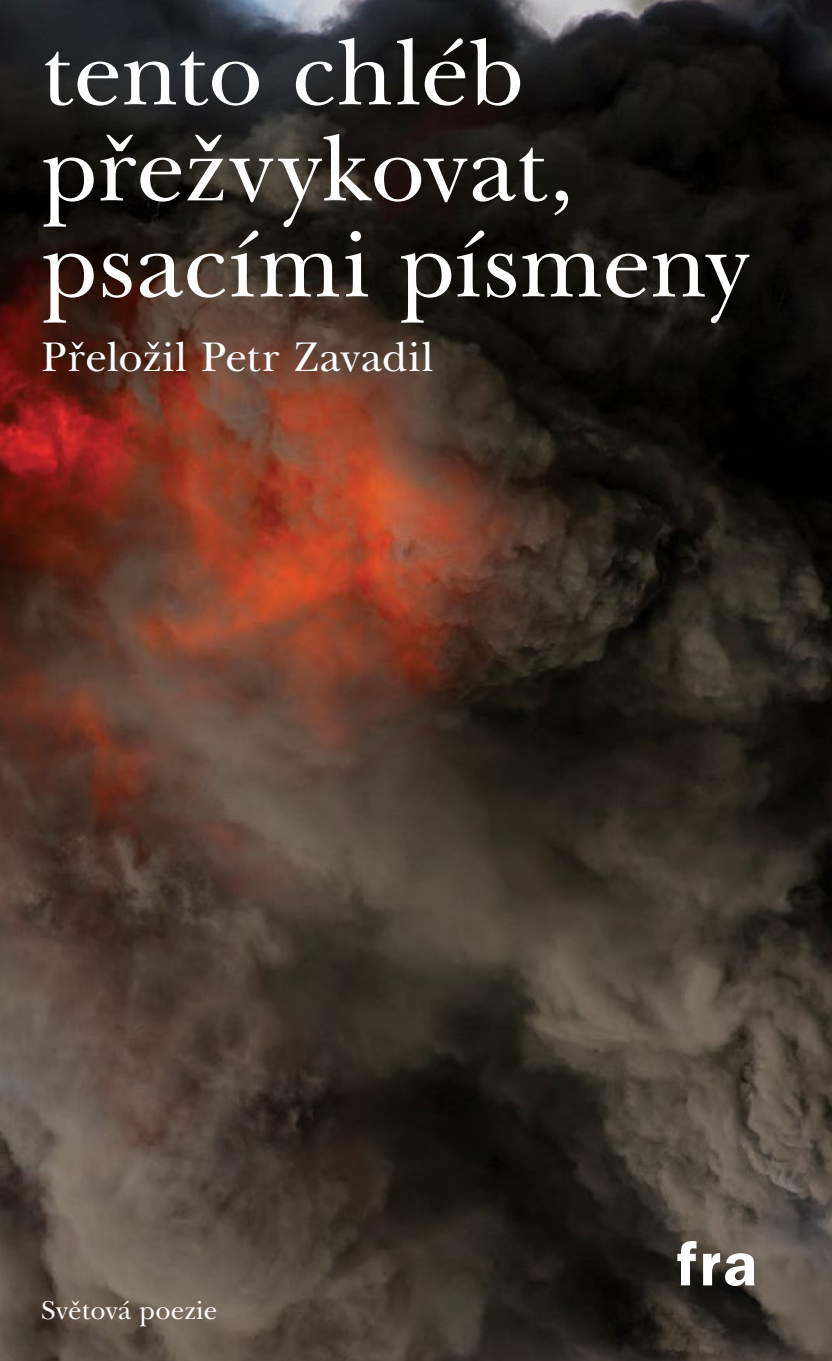
tento chléb
přežvykovat,
psacími písmeny

Přeložil Petr Zavadil

Maurizio Medo
Ernesto Carrión
J. C. Yrigoyen

Současná jihoamerická poezie

fra

tento chléb
přežvykovat,
psacími písmeny

Přeložil Petr Zavadil

fra

Světová poezie

Poezie jako skládka. Ohořelá políčka špatných filmů, prasklé záchodové mísy antických bájí, přetržené dráty od mikrofonů pokleslých popových hvězdiček, zažloutlé stránky ze slovníků polité omáčkou seškrábanou z talířů. Místy se z toho všeho ještě kouří, sem tam jedovatě plápolají zbytky cizích životů jako po nějaké katastrofě. V té hromadě trosek 20. století se přehrabují tři jihoameričtí bezdomovci: Maurizio Medo, Ernesto Carrión a José Carlos Yrigoyen. A s pomocí jazyka z toho slepují básně, které nám všem něco připomínají.

tento chléb přežvykovat,
psacími písmeny

tento chléb
přežvykovat,
psacími
písmeny

Vybral a přeložil Petr Zavadil

fra

Kniha vychází s podporou
Ministerstva kultury ČR.

Světová poezie
tento chléb přežvykovat,
psacími písmeny

Ze španělských originálů vybral,
přeložil a doslov napsal Petr Zavadil
Fotografie na obálce Jerry Lake, 2013
Jako eknihu vydalo roku 2019 Fra,
Šafaříkova 15, Praha 2, www.fra.cz
Elektronické vydání první

© Éditions Fra, 2019

Text © Maurizio Medo, Ernesto Carrión,

José Carlos Yrigoyen, 2019

Translation, selection & afterword

© Petr Zavadil, 2019

Cover photo © Jerry Lake, 2013

ISBN 978-80-7521-071-5

ISBN 978-80-7521-113-2 (Pdf)

ISBN 978-80-7521-114-9 (ePub)

ISBN 978-80-7521-115-6 (Mobi)

Obsah

Maurizio Medo Sparagmos

Limbus pro Sofii	13
Suita o Neuróze	22
Křídové srdce	23
Imigranti	26
Rodinný oběd	28
Krasavice Lucie	30
Masa	31
Návyk	34
Astrální nepřítel	41
Arkán XVII	42
Rutina	44
Etumina	45
Sparagmos, sparagmos	46
Gilda	47
Falešný Ginsberg	49
Carroll	52
Dante	53
Alenka a zrcadlo	54
Alenka a zrcadlo (II)	56
<i>Sedativní účinek</i>	57
Rimbaud & Verlaine	58
Plevel	60
<i>A dny prchají</i>	62
Tempus	63
<i>Francesca plakala</i>	65
Vergilius	66
Zrcadlo	68
Mandril, smrt a šílenství	69
Trans	71
Ošetřovna	73
Francesca	75
Théseova schovka	77

Zpověď před Komorou aiodů	78
Rimbaudův syndrom	80
Nejstarší se zasmál	81
Tehdy prohlásil klon	82
Zasmál se Méndez	83
A spatřil odsouzenec Lžiksichta	84
Skutečnost	86
Zátiší (II)	87
Přerušila Gilda	88
Sbory	89
Μηδο dává sbohem	90
Dí end	92
Errata	93
Daně z prodeje a oběžné dráhy	94
Fragmenty pro nemožný komiks	97
Věže	106
Příplutí	114

Ernesto Carrión
Demonia Factory

Větší než Ježíš	129
Biografie těla: Popis stroje	146
Jejich hlavy leží zavázané na těchto plážích	165
Původ zla	177
Vznik zeměkoule	178
Mémoire de la machine	180
I Nanú Burukú: Lekce slzy	181
II Nanú Burukú: Lekce gumovníku	183
III Nanú Burukú: Lekce budoucnosti	185
Marathón INRIů	187
Rumiñahui	189
Kanibal ticha	191
Milenaristický dekret	193
Razzia	194
: 1492 : 196	
Cesta s dřinou uvnitř	199

José Carlos Yrigoyen
Lesley Gore v pekle

- Knih znamení 209
Anděl zkázy 247
Do ticha je ponořené 248
Jména těch 249
Byly skoro dvě odpoledne 250
Catullus, L 251
Hotel v Arequipě 252
Mé sliby, že se změním 253
Motorkáři 254
Tonymu a Miguelovi 255
Celé to už není tak literární 256
Hymnus pro Lesley Gore 257
Autoportrét 259
Rodinné album 260
Dobrý den, smutku 262
Lesley Gore v pekle 264
Nezvrtné nervové poškození 266
Znovu slunce 267
Hotel Amazonka 269
Rozhovor s Lesley Gore 272
Sarduy 274
Lesley Gore a psychedelie 276
Horoskop 278
Pro R.C.A., k třicátinám 279
Dnes ráno s Beatriz Eguren 281
Poznámka k básni o manželství 283
Mnohem větší než velký člověk 285
Kluci z ulice Torre Ugarte 286
Bambang Pamungkas píše z Amsterdamu 288
Jeden den v životě Bonnie Consolo 292
Poetika a zpověď 296
- Poezie dokořán* (Petr Zavadil) 301

Maurizio Medo
Sparagmos

Tolik jsem o tobě snil, že přestáváš být skutečná

Robert Desnos

1

Slovo nebo jeho vypelichaný rub.
Čarodějnické slunce nad nočními kletbami
nebo fikce, kterou zahánějí bludičky.

Básně nejsou krádeže toho světla.
V bílé vrhají stín (duch nebo hmota),
aby zářily a pokradmu číhaly na krásu.

Venku trn ohýbá stonek růžového keře.
Pozoruješ ho, jako by v tvém pohledu bolež.

Ale já (vracím se k růži) nemám co
riskovat (v tichu)

Ne, nepřestaň milovat mé prosby
(v nich se soustředí tresti)

Má báseň by mohla být
prásknutím biče v tvé ráně.

Ale taky její bolestí.

Hodování dvou těl (stínů navzdory),
i kdybychom jim upřeli oduševnění,
jsou tušením krásy
jako něčeho nehmotného.

Musím v ní ztroskotat, lani, až
si lehneš, abys pila z mé mízy.

Nebo myslet
(Podepři dlaní bradu
a vytvaruj zápěstí)

Nebo myslet, pravím, na rozkoš,
která se tříští o nerostné povrchy,
a vodními dláty vytesá vzduch,
abychom se mohli poznat,
i když už nebudeme znát
naše jména.

Říct: tady bydlím, v lásce
 vklíněné do zášti, která tančí
 (na němý flašinet)

- Ach jazyk -

Právě on dělá z básně
 nádhernou lež.

Jako by nesl paranoidní
 tíhu zanícení
 nevěsty zchvácené iluzí
 nebo zanícení
 ještě karátovější:

umírajícího, který vzlétl
 sám ke slunci
 (ještě před
 Ikarem & bratry Wrighty)
 a zřítíl se
 (tělem dolů)
 a nechtěl se
 zastavit
 v
 pádu.

Jeho podlitá tvář by mohla
 zadusit to, co je živoucí
 ve střídmosti básně:

otáčivý horoskop tušící
 poezii na nebeských klenbách,

zatímco zírá, jak „*Synové
Bohů se spojili s Dcerami Lidí
a počali v nich hrdiny*“

Vždyť víme, z mýtů jen kočka.

Zívám (s námahou) v téhle vile
(tříkrát korunované)
raněný tvou krásou
(jako kdysi)
i když to teď popírám
tvou dvojnicí:

Nemohoucím uměním této básně.

Má báseň – říkal jsem – může...

Ale je to jen tamhleto nebe bezvýznamné
jako vráska na tvém kapesníku.

Jestli si myslíš, že její vrchol,
vysoko, v nebeských klenbách,
hledí sem dolů, panenka:

uvidíš, že ti nesahá
ani po pupík.

Ale pozor, krásko:

nikdy to nebude zbytek ztroskotání,
noční vláha hodin nebo světská hostina
pro larvy a červy.

Co bys řekla, panenke,
když doznám:

Zpitoměle nad papírem
přivírám oči rozkoší,
že nehnu ani prstem,
zatímco slepě tápu ve snách.

Tady jsem,
jak jeho stopa,
a látám slovu jeho skvělý lesk.

Nikdy jeho okázalost. V básních
jeho průsvitný stín zlehka klesá,
v extázi, že ho někdo pozoruje.

Pomalů
(pomaličku)
ať tě nezchvátí
úžas.

Dotkni se mě,
nekotám
(ani nevynikám)

Já se nenapavím.

Nejsem svatý Jan
(ani jiný vzor
mystika)

Sám (za
pološera)
chytám prchavost
v hlubinách
své propasti.

Vydrž – řekla Sofie –
obrat její stín
v báseň.

Nikdy nepíšeme jednu a tu samou.
Už nejsem tím, koho si vyvolila slova.
Ten zemřel smrtí ostatních,
kteří přijdou, aby psali.

Jsem jiný.

Někdo odlišný.

Báseň nikdy není ta samá.

V tom je její věčnost.

Suita o Neuróze

S pohřbenou paží i ostatními kostmi,
co mi zbývá, než smát se v panteonech
a tázat se, jestli tam pláčou kameny.
Co mi zbývá, než vzlétnout k nekonečnu
nebo slepý zemřít v posteli, jež pootvívá
svou kostru z bodlin a bříteví.
Co mi zbývá než tvrdošijnost krejčího,
který sešívá okvětní lístky růže,
již nikdo nikdy neviděl
(protože nikdo nevidí agónii růže,
která vždycky bude nikoho),
zatímco ústa zírají a prosí ji,
ať se znovu vnímá jen jako růži.
Co mi zbývá, než usnout potmě
a vycítit tě
jako arterii
mezi svými spánky
a polštářem.

... *křídové srdce na zdi.*

Radio Futura

Jak jsi nádherná, když deklamuješ Odysseu,
povyšena jako přeludná princezna.

Jak jsi nádherná, když zapomínáš Odysseu
a klopiš pohled, ostýchává, jako by aula
byla nějaká do ruda rozžhavená koule.
Někdy nechápu, jaké podivné znaky
hnětou tvůj jazyk, a když je rozlušťím,
vidím rozmar v pravopisném řádu.

Ale stačí, když překřížíš nohy,
v té minisukni, a už si opakuju,
vlně a zamlkle:

Je to básnická licence,

Je to básnická licence.

A zahlédnu tě pod nebem z modrých girland
v zrcadlech zmnožujících tvé tělo.

Už je ráno, holím se, úpěnlivě prosím Pána,
aby ses na mě takhle už nikdy nedívala,
protože ve svých třiceti bych mohl být Abélard
před matkou představenou a ty, má Heloisa.

Tvá máma sestoupila ze svého mraku.

Ptá se na mé jméno, zuřivě psané
tvou rukou nezbedné nymfičky.

Říká, že bych ti neměl věnovat pozornost.

Že kvůli mě tvé křídové srdce zrychluje tik tak.

Že jsem křeč před anorektickým zvratkem.

Tvá matka naléhá.

Říká, že tě našli nahatou na lůžku,
divoce vzrušenou při zakázané hře.

Nakreslila jsi na zeď jiný vesmír,
kde mé jméno jezdilo na tvém,
nervózní a zmatené.

Tam jsi nakreslila mou tvář jak hračku,
kterou sis vybrala mezi tolika cizími.

Neváhal jsem.

Jak osedlaný kůň jsem klusal po chodbách
a před matkou Justinou jsem pokorně přiznal:

Vzdávám to.

Jsem týdenní sen, který ruší
představivost svojí studentky.

Když puberťačky zapomenou poslední čárku
diktovanou při hodině, matka Justina
trvá na tom, se zběsilým zápalem,
že smaže, co jsem křídou načrtl na angínu
tvého dospívajícího srdce:

...a nezapomeňte, básníci končí o holi,
hladoví,
zmrzačení.

Předávkování je jejich jediné obydlí.

Brázdí bulváry jako bludná pohřebiště,
s ušima rozmlácenýma stereofonií
a náměsíčným drnčením elektrických kytar.
Probouzejí se za zvuku bubnů,
se ztvrdlým zátylkem jako oslové
mezi světly, jež září na jejich mrzkost.

Básníci jsou takoví,
proto jim říkáme
básníci.

Ať kotvíme třeba u velehor,
ani z nejkosmičtější výšky
nikdy nezahlédneme
jedinou molekulu toho moře,
po němž se plavili Canessové,
Migliarové nebo Ferrerové.
Halucinoval jsi někdy o zuřivé pěně
    (jak o sněžném biči)
tříštící se naproti přídi
    o nákladní loď?

A co přelud v arktické dáli
    předků
naznačující barvu
    jiných břehů,
(zatímco oni
    autisticky žvýkali
spagnolskou eufonii?)

Il mare sotto mille di pensieri
hrůzou překrucovalo lásku,
iluze nel magonne
a nejistota v pohledu,
v prapůvodní duši
prvního imigranta.

Tenhle dalekohled, k ničemu
    in terra nostra,
se otáčí do stínu pocitů
pubertálního otce,
dívčí matky,
lontani di la sua bella Italia.
A my ani utopii v břiše.
Si fa Amerika a netuší,

že vypučí (fauni a lemuři)
až po staletích, v pokolení.

Představil jsem si to hermetické moře
jako tuhle stránku.

Jeho nejistotu jako křeč, když zamíří
na vodnaté stepi,
nascoste in the poetry.

Naše ohromení podobné
jinému, z dávných časů,
když se jak kosatky vynoří
slova, která
nejsou jen slovy,
a pokračuje se v cestě,
ačkoli víme, že
na druhém břehu
smrt
už nečeká.

Rodinný oběd

O samotě si vybavuju rodinu – výjevy z potřeštěných rituálů, podvržené detaily v albu, a něco z krásných dní.

V neděli býval můj otec němý jako karetní král. Maminka posmutnělé zatmění a můj ustaraný nonno paběrkoval tabák z platiny. Smál se sám sobě a taky se rozčiloval, zase jenom sám na sebe.

Moje nonna byla roztomilá živelná pohroma. Krmila dvě kočky a půl milionu ptáků. Někdy se zastavila, aby vypoodobnila nějaký detail, a vzpomínala na jiné neděle strávené v milované Itálii.

Jediná Tita ji přerušovala..., jak se vařil vzduch mezi česneky a cibulemi, ritornely, tarantelami a ohlušujícím výskáním potomstva.

Potom Tita, moje sestra, bedlivě pozorovala melancholický výraz v mamčině tváři. Posmutněla a oba jsme se na sebe podívali, spiklenecky, teskně.

Ještě teď si nevzpomínám, jak se potom smála.

Smáli se všichni.

Ta dívka byla šílená jako ptáci.

Ale když se její oči potkaly s otcovými, smích se zřítíl do talíře.

Měl jsem taky jeden.

Zajímalo mě, kolik se do něj vejde zrněk rýže, kolik hrášků...

Zamyšleně jsem pozoroval vláknitost pečeného masa. A zamlkle, pořád zamlkle, vedle celé rodiny, už jsem přemýšlel o tom, jaké to bude jíst a spát, sám, s tebou...